

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Dos jidiše folk in tzifern

Ležzinski, Jankev

Berlin, 1922

נטקנופ וואַ וַטנאַק יד טיול דנאלסור יא ודיא יד ופ גבולייטנייא יד .4 לטיפאק.

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8340

די איינטיילונג פון די אידן אין רוסלאנד לויט די קאנטן און פונקטן.

נאך דעם קורצן געשיכטליכן איבערבליק פון דער אנטוויקלונג פון דער אידישער באפעלקערונג אין רוסלאנד אין משך פון 19-טן יארהונדערט און פון איר וואקס אין באזונדערע ראיאנען, קאנען מיר איבערניין צו אן אויספירליכערן באטראכטן פון דעם איצטיגן צושטאנד בנוגע צו דער איינטיילונג פון די אידן לויט די קאנטן און פונקטן. אין גרונט פון אלע ווייטערדיגע באטראכטונגען און אויספירן ווערן געלעגט דער-עיקר די דאטן פון דער פאלקס-ציילונג פון 1897-טן יאר — די איינציגע דאטן, וואס מיר פארמאגן און וואס פארדינען צוטרוי. אמת, פון 1897-טן יאר זיינען געוויס פארגעקומען אפילו אין פרט פון דער איינטיילונג פון די אידן לויט די קאנטן און פונקטן ערנסטע שנים; ס'איז אבער קיין ספק ניט, און דערצו זיינען פאראן פעסטע ראיות און גאנץ געניג-דיגע באווייזן, אז די מענדענצן, וואס האבן זיך ארויסגעוויזן פון די דאטן פון 1897-טן יאר, האבן נאר באקומען פאר די לעצטע צוואנציג יאר א שטויס פארויס.

שמעלן מיר זיך פריהער אפ נאר אויף די אידן פון די 25 גובערניעס פון תחום. מיר טיילן די 25 גובערניעס ניט לויט די געאגראפישע פרינציפן, ווי מען פלעגט טון ביז איצט, נאר לויטן גאציאנאלן פרינציפ. ניט געקוקט דערויף, האבן מיר געפונען פאר מעגליך צו פאראייניגן ליטע מיט ווייסרוסלאנד, ווייל די דאזיגע צוויי גאציאנאלע פראווינצן זיינען עקאנאמיש אזוי צוזאמענגעבונדן און קולטורעל אזוי צוזאמענגעפלאכטן, אז ביי דער ברייטסטער מעגליכקייט פאר א פרייען גאציאנאלן לעבן, וועלן זיי געוויס שטרעבן צו זיין ווי גאהענטער איינע צו דער אנדערער. חוץ דעם האבן מיר געהאלטן פאר איבעריג אויסצוטיילן פון די פראווינצן, וואס שמעלן מיט זיך פאר גאציאנאלע קאנטן, די פאסעקלאך און פאסן, וואס ביי אן ערליכער און אמתער פרידליכער צעטיילונג פון לאנד לויטן גאציאנאלן פרינציפ וואלטן זיי באדארפט אויסגעשניטן און איבערגעגעבן ווערן אן אנדער קאנט; למשל, א גרויסער טייל פון סאוואלקער גובערניע, וואו די ליט-ווינער מאכן אויס העכער א העלפט, וואלט געוויס באדארפט איבערניין צו ליטע, אייניגע אויערן פון טשערניגאווער גובערניע צו גרויסרוסלאנד, אייניגע אויערן פון לובלינער גובערניע צו אוקראינע א. א. וו. די דאזיגע אפעראציע וואלט סוף כל סוף ווייניג וואס געענדערט דאס גאנצע בילד, וואס באקומט

טאבעלע XI

די איינטיילונג פון די אידן אין רוסלאנד לויט די קאנטן און פונקטן (1897).

דער פראצענט אידן אין:			פון יערע 100 אידן וואוינען אין:			די אידישע באפ.		די נאנצע בא-פעלקערונג	נובערניעם
דערפער	שמעטלאך	שמעט	דערפער	שמעטלאך	שמעט	% צו דער נאנצער באפעלקערונג	אבסאלוטע צאל		
3,4	58,5	58,3	14,54	32,53	52,93	17,5	280 489	1 603 409	גראדנער
5,1	59,5	59,4	25,02	36,06	38,92	16,0	345 015	2 147 621	מינסקער
2,8	56,0	43,4	15,61	55,15	29,24	13,8	212 666	1 544 564	קאוונער
2,8	57,3	44,1	17,09	40,25	42,66	12,9	204 686	1 591 207	ווילנער
3,4	57,2	52,6	23,06	38,99	37,95	12,1	203 946	1 686 764	מאהילעווער
1,9	66,3	52,7	13,44	21,74	64,82	11,8	175 629	1 489 246	וויטעבסקער
3,3	58,2	52,6	18,74	37,45	43,81	14,1	1 422 431	10 062 811	סך-הכל
2,8	43,2	33,9	8,08	10,43	81,49	18,2	351 942	1 931 867	ווארשעווער
3,2	35,9	32,0	11,51	14,95	73,54	15,9	222 558	1 403 901	פיעטערקאווער
4,9	53,5	46,9	23,67	37,95	38,38	15,8	91 394	579 592	לאמזשער
3,7	52,8	53,7	18,06	29,73	52,21	15,7	121 135	772 146	סערליצער
2,4	50,5	50,6	13,38	41,44	45,18	13,8	112 323	814 947	ראדאמער
2,2	53,4	45,8	13,18	39,64	47,18	13,5	156 221	1 160 662	לובלינער
2,2	46,1	51,3	16,39	40,21	43,40	10,9	83 221	761 995	קעלצער
3,7	38,9	40,0	29,49	20,71	49,80	10,2	59 195	582 913	סוואלקער
1,8	39,6	35,0	15,42	24,60	59,98	9,3	51 454	553 633	בלאצקער
0,8	31,8	37,6	7,02	32,05	60,93	8,5	71 657	840 597	קאלישער
2,7	45,3	37,7	13,34	25,09	61,57	14,1	1 321 100	9 402 253	סך-הכל
3,0	49,3	51,0	20,98	48,89	30,13	13,2	395 782	2 989 482	וואלינער
3,8	14,9	30,5	18,93	10,18	70,89	12,4	339 910	2 733 612	נערסאנער
2,4	44,2	46,4	14,80	57,44	27,76	12,3	370 612	3 018 299	פאדאליער
3,1	37,9	31,6	18,08	48,51	33,41	12,2	433 728	3 559 229	קיעווער
2,1	7,6	26,1	33,88	18,25	47,87	5,0	114 452	2 297 854	משערנינאווער
1,8	6,7	26,6	32,20	4,46	63,34	4,8	101 088	2 113 674	יעקאטערינאסלאווער
1,2	21,1	13,6	21,66	13,60	64,74	4,2	60 752	1 447 790	סאוורישע
1,0	3,3	29,5	19,39	7,60	73,01	4,0	110 944	2 778 151	פאלטאווער
2,4	30,2	31,2	20,06	35,98	43,96	9,2	1 927 268	20 938 091	סך-הכל
3,8	55,7	37,4	25,48	26,54	47,98	11,8	228 528	1 935 412	בעסאראבער
2,8	39,9	36,9	18,11	33,05	48,84	11,6	4 899 327	42 338 567	סך-הכל

18.74% la tara
1334"
20 06"
18 11"

זיך, ווען מיר טיילן די 25 גובערניעס, ווי גאנצע לויטן גאציאנאלן פרינציפ, און דערפאר בלייבט ביי אונז די מעגליכקייט הן פון באנוצן זיך מיט די אר-בעטן, וואס האבן ביז אהער ווייניג אויפמערקזאמקייט געשיינקט דעם גאציאנאלן פרינציפ און האבן געטיילט רוסלאנד נאר לויטן געאגראפישן פרינציפ, און הן פון פארנלייכן אונזערע ניי-באארבעטע דאמן מיט די אלטע.

טאבעלע XI גיט אונז די אלגעמיינע צאל אידן אין די 25 גובערניעס פון תחום און אויך זייער איינטיילונג, ווי אין באזונדערע גאציאנאלע פראווינצן, אזוי אויך אין באזונדערע וואוינ-פונקטן.

אין אלע 25 גובערניעס זיינען געווען אין 1897-טן יאר — 4 899 327 אידן, וועלכע האבן אויסגעמאכט 11,6 פראצענט פון דער גאנצער באפעלקערונג. אין וועלכע פונקטן האבן אידן מערסטנטיילס געוואוינט אין תחום? פון יעדע הונדערט אידן זיינען געווען:

1. אין שמעט 48,84

2. אין שמעטלאך 33,05

3. אין דערפער 18,11

כמעט א העלפט אידן האבן שוין אין 1897-טן יאר געוואוינט אין שמעט; א דריטל אידן האבן געוואוינט אין שמעטלאך און נאר א זעקסטל פון אלע רוסלענדישע אידן האבן דעמאלס געלעבט אין דערפער. דערצו מוז מען גאך צוגעבן, אז דער באגריף שטאט איז אין רוסלאנד גיט נאר אין גאנצן באשטימט און איז איינגעטיילט אן אדמיניסטראטיווער און גיט קיין סטאטיסטישער. גיט ווייניג פונקטן זיינען אריין אין דער קאטעגאריע „שמעטלאך“, ווען לויט דער צאל פון זייערע איינוואוינער, וואלטן זיי געוויס באדארפט פאררעכנט ווערן פאר שמעט. אלנפאלס, ביי היינטיגן מאמענט קאן מען מיט א רוהיגן געוויסן אננעמען, אז אין די שמעט וואוינען פון 55 ביז 60 פראצענט פון אלע רוס-לענדישע אידן; אין די שמעטלאך, לערך ביז 30 פראצענט און אין די דערפער — צען-צוועלף פראצענט פון אלע רוסלענדישע אידן.

וואס פאר א פראצענט מאכן אידן אויס לגבי דער איבעריגער באפעלקערונג אין די פארשידענע פונקטן? פון יעדע הונדערט שטאטישע איינוואוינער מאכן אידן אויס 36,9%, העכער אלזא פון א דריטל. די איבעריגע צוויי דריטל שטאטישע איינוואוינער באשטייען אבער גיט פון איין גאנצע, נאר פון עטליכע, ווי מיר וועלן זעהן שפעטער. אין די שמעטלאך קומט אויס אויף יעדע הונדערט נפשות 39,9 פראצענט אידן, אלזא צוויי פינפטל. און אין די דערפער פון די

25 נובערגניעס פון תחום מאכן אידן אויס נאר א נישטיגן פראצענט — סך־הכל 2,8.

פון די דאזיגע אלגעמיינע ציפערן וועגן נאנצן תחום זעהען מיר שוין, אן ראשית, די מערהייט אידן איז קאנצענטרירט אין שטאטישע פונקטן, און אז אין די שטאטישע פונקטן מאכן אידן אויס זעהר אן אנגעזעהענעם פראצענט. לאמיר איצט איבערגיין צו איינצעלנע קאנטן.

טאבעלע XII

די אידן אין באזונדערע קאנטן פון תחום (1897).

קאנט	די נאנצע באפעלקערונג	די אירישע באפעלקערונג	דער פראצענט פון אלע אידן פון תחום	דער פראצענט פון אלע אירישע באפעלקערונג
ליטע און ווייס־רוסלאנד	10 062 431	1 422 431	14,1	29,0
פוילן	9 402 253	1 321 100	14,1	27,0
אוקראינע	20 938 091	1 927 268	9,2	39,3
בעסאראביע	1 935 412	228 528	11,8	4,7
סך־הכל	42 338 567	4 899 327	11,6	100,0

לויט דער אבסאלוטער צאל אידן פארנעמט אוקראינע דאס ערשטע ארט, וואו ס'זיינען געווען 39,3 פראצענט פון אלע אידן פון תחום. נאכדעם גייט ליטע און ווייס־רוסלאנד מיט 29,0 פראצענט און אויפן דריטן ארט פוילן, וואו ס'זיינען געווען 27,0 פראצענט פון אלע אידן פון תחום. לויט דער רעלאטיווער צאל אידן לנבי דער נאנצער באפעלקערונג שטייען אויפן ערשטן ארט ליטע און ווייס־רוסלאנד און פוילן, וואו די אידן מאכן אויס 14,1 פראצענט פון דער נאנצער באפעלקערונג; נאכדעם גייט בעסאראביע מיט 11,8 פראצענט אידן לנבי דער נאנצער באפעלקערונג, און דאס לעצטע ארט פארנעמט אוקראינע, וואו די אידן מאכן אויס סך־הכל 9,2 פראצענט פון דער נאנצער באפעלקערונג. מיר האבן גענומען דעם דורכשניטליכן פראצענט אידן אין נאנצע קאנטן. אין באזונדערע נובערגניעס פון יעדער קאנט איז דער פראצענט אידן לנבי דער נאנצער באפעלקערונג גאנץ פארשידן. אין ליטע און ווייס־רוסלאנד איז דער העכסטער פראצענט אידן, 17,5 — אין גראדנער נובערגניע; און דער קלענסטער פראצענט — 11,8 — אין וויטעבסקער נובערגניע. אין פוילן איז דער העכסטער

פראצענט אידן — 18,2 — אין ווארשעווער גובערניע, און דער קלענסטער — 8,5 — אין קאלישער. אין אוקראינע איז דער העכסטער פראצענט אידן — 13,2 — אין וואלינער גובערניע און דער קלענסטער — 4,0 — אין פאלטאווער. צוויי ערשיינונגען ווירקן אויף דער אבסאלוטער און רעלאטיווער צאל אידן אין דער אדער יענער גובערניע: די לאנגיאריגקייט פונם אידישן ישוב אין דער געגעבענער גובערניע און די אנטוויקלמע אינדוסטריע. פאלן ביידע מאמענטן צוזאמען, ווי אין ווארשעווער, פיעטערקאווער און גראדנער גובערניע, דערגרייכט דארטן דער אידישער ישוב זיין העכסטע מדרגה אין אלע פרטים. פאלן ביידע מאמענטן ניט צוזאמען, דאן האט אפט די גרעסערע ווירקונג די לאנגיאריגקייט פון אידישן ישוב, נאר ס'טרעפט אויך, אז די אנטוויקלונג פון דער אינדוסטריע באקומט די אויבערהאנט. דאס איז שוין געווענדט אין דעם, וואס פאר א אינדוסטריע ס'איז אנטוויקלט אין דער אדער יענער גובערניע און אויף וויפיל דער האנדל האט דארט א גרויסן פלאץ. אין יעקאטערינאסלאווער גובערניע מאכן די אידן אויס א סך א ווייניגערן פראצענט, ווי אין וואלינער גובערניע, ניט געקוקט אויף דעם, וואס אין דער ערשטער איז די פאבריקאציע מער אנטוויקלט; פארקערט, אין כערסאנער גובערניע מאכן די אידן אויס א גרעסערן פראצענט, ווי אין קיעווער און פאדאלער גובערניע, הנם דער אידישער ישוב אין כערסאנער גובערניע איז א סך יונגער פונם אידישן ישוב פון די לעצטע צוויי גובערניעס. לאמיר איצט זעהן די צעטיילונג פון אידן אין באזונדערע פונקטן אין פארשיידענע קאנטן.

XIII טאבעלע

פון יעדע הונדערט אידן וואוינען אין שטעט, שטעטלאך און דערפער

קאנט	שטעט	שטעטלאך	דערפער
לימע און ווייסרוסלאנד	43,79	37,44	18,74
פוילן	61,57	25,09	13,34
אוקראינע	43,96	35,98	20,06
בעסאראביע	47,98	26,54	25,48
סך-הכל	48,84	33,05	18,11

ס'זען זעהען, אז דעם גרעסטן פראצענט שטאטישע אידן פארמאנט פוילן

— מער פון 60 פראצענט פון אלע פוילישע אידן וואוינען אין שטעט. נעמט מען ווארשעווער און פיעטערקאווער גובערניעס, וואס פארנעמען דעם ערשטן ארט לויט זייער הויך אנטוויקלמער אינדוסטריע, זעהט מען, אז אין דער ערשטער וואוינען אין שטעט 81,49 און אין דער צווייטער 73,54 פראצענט פון אלע אידן פון די דאזיגע גובערניעס. דאסועלבע חורט זיך איבער אין אוקראינע. בְּכֵל וואוינען אין אוקראינע אין די שטעט נאר 43,96 פראצענט פון אלע אוקראינישע אידן, אין כערסאנער גובערניע אבער — 70,89 פראצענט; אי יעקאטערינאסלאווער גובערניע — 63,34 פראצענט. אויך אין די גובערניעס, וואו דער אידישער ישוב איז א יונגער, ווי, למשל, אין טאוורישער אדער פאלטאווער גובערניע, הגם די פאבריקאציע איז דארטן ניט שטארק אנטוויקלט, דאך איז קאנצענטרירט דער גרעסטער פראצענט אידן אין די שטעט — אין פאלטאווער 73,01 פון אלע אידן פון דער דאזיגער גובערניע און אין טאוורישער — 64,74 פראצענט. דאס איז אויך א פארשטאנדליכע זאך — דער אידישער ארימער בעל-מלאכה פון ליטע און וואלין, וואס זוכט פרנסה אין קרים אדער בְּכֵל אין די דרום-גובערניעס, נעפינט זי גיכער אין די שטעט, ווי אין די שטעטלאך אדער דערפער. אין דעם פרט זיינען זעהר אינטערעסאנט כערסאנער און יעקאטערינאסלאווער גובערניעס. אין די שטעטלאך פון די דאזיגע גובערניעס איז נאר א קליינער פראצענט אידן — אין יעקאטערינאסלאווער גובערניע וואוינען אין שטעטלאך סך-הכל 4,46 פראצענט פון אלע אידן פון דער גובערניע און אין כערסאנער גובערניע — 10,18 פראצענט. אין די דערפער קומט אויס א גרויסער פראצענט אידן, דאס איז אבער נאר דערפאר, וואס אין די צוויי גובערניעס זיינען פאראן א סך אידישע קאלאניעס. אין דער אמתן, ווען מען רעכנט אראפ די אידישע קאלאניעס, קומט אויס, אז פון 85 ביז 90 פראצענט אידן פון כערסאנער און יעקאטערינאסלאווער גובערניעס וואוינען אין שטעט. דא חורט זיך אלזא איבער דיזעלבע ערשיינונג, וואס מיר זעהען פון יענער זייט ים — די אידישע עמיגראציע גייט פמעט אויסשליסליך אין די שטעט און דערצו אין די גרויסע שטעט.

דער פראצענט אידן, וואס וואוינט אין דערפער אין פארשיידענע קאנטן און אין פארשיידענע גובערניעס באווייזט דאס זעלבע — וואס מער די פאבריקאציע איז אנטוויקלט אין דעם אדער יענעם קאנט, אין דער אדער יענער גובערניע, אלץ קלענער איז דער פראצענט אידן, וואס בלייבט אין דארף. אין פוילן וואוינען אין דערפער 13,34 פון אלע פוילישע אידן און אין ליטע און

ווייס־רוסלאנד 18,74. אין אוקראינע, ווען מען רעכנט אראפ די אידישע קא-
לאניעס, וועט דער פראצענט אידן אין די דערפער זיין נידעריגער, ווי אין ליטע
און ווייס־רוסלאנד. אין ווארשעווער, פיעטערקאווער און קאלישער גובערניעס,
וואס האבן אן אנטוויקלטע פאבריקאציע, וואוינען זעהר ווייניג אידן אין די
דערפער — 8,8 פראצענט; 11,51 און 7,02 לויט דעם סדר פון די אויסנערעכנטע
גובערניעס; אין ראדאמער, קעלצער און לובלינער גובערניעס באנענענען מיר שוין
אזא פראצענט אידן אין די דערפער, וואס דערמאנט די אפגעשטאנענע גאליציע
— 41,44; 40,21; 39,64 לויט דעם סדר פון די אנגעוויזענע גובערניעס. דאס-
זעלבע זעהט מען אין ליטע, ווען מען פארגלייכט גראדנער גובערניע (14,54 פרא-
צענט אידן אין די דערפער) מיט מאהילעווער גובערניע (23,06 פראצענט אידן
אין די דערפער).

מיר האבן ביז אהער גערעדט וועגן די אידן אין פארשידענע פונקטן, ווי
וועגן א זעלבשמענדיגן כלל. לאמיר איצט זעהן, ווי איז די לאגע פון אידן
אין פארשידענע וואוינ־פונקטן אין פארגלייך מיט דער ארומיגער באפעלקערונג
פון די זעלבע ערטער. אין די דערפער מאכן אידן אויס אומעטום — אין אלע
קאנטן און אין אלע גובערניעס — אזא נישטיגן פראצענט, אז ס'איז ניט כדאי
דערויף זיך אפשטעלן. מיר וועלן דעריבער זיך פארנעמען נאר מיט די שמעט
און שמעטלאך.

טאבעלע XIV

דער פראצענט אידן אין שמעט און שמעטלאך (1897).

שמעטלאך	שמעט	קאנט
58,2	52,6	ליטע און ווייס־רוסלאנד
45,3	37,7	פוילן
30,2	31,2	אוקראינע
55,7	37,4	בעסאראביע
39,9	36,9	סך־הכל

מיר זעהען, אז אין ליטע און ווייס־רוסלאנד בילדן די אידן אן אבסאלוטע
מערהייט הן אין די שמעט און הן אין די שמעטלאך — פון הונדערט שמאטישע
איינוואוינער זיינען 52,6 אידן און פון הונדערט שמעטלשע איינוואוינער

58,2 זידן. מיר וועלן שפעטער זעהן, פון וויסיל נאציאנאלע גרופעס בא-
שטייען די איבעריגע איינוואוינער פון די שמעט פון ליטע און ווייסרוסלאנד,
און דעמאלס וועלן מיר ערשט פארשטיין, וואס פאר א נח די אידן פארמאגן
אין די שמעט פונם דאזיגן קאנט. גיט אזוי גינציג איז די לאגע אין פוילן.
דא בילדן די אידן אין די שמעט סך-הכל 37,7 פראצענט, האבנדיג אנסקעגן
זיך א מערהייט פון העכער זעכציג פראצענט, וועלכע באשטייט זעהר אפט
פמעט אויסשליסליך פון איין נאציאנאלער גרופע — פון פאלאקן. דער דאזיגער
חרון קויפט זיך אבער אויס מיט דעם, וואס אין די פוילישע שמעט זיינען
קאנצענטרירט אבסאלוט גרויסע מאסן אידן. די אידן אין ווארשע מאכן טאקי
אויס נאר קיים 38 פראצענט (1913), און די פאלאקן בילדן דארט 56 פראצענט
(1913); די אבסאלוטע צאל אידן איז אבער אזא גרויסע, אז די אסימילאציע
קאן דא האבן זעהר שוואכע ווארצלען און, פארקערט, די נאציאנאלע קולטור
געפינט דא דעם גינציגסטן באדן. אין די שמעטלאך פון פוילן מאכן שוין די
אידן אויס פמעט א העלפט — 45,3.

נאך א קלענערן פראצענט, ווי אין פוילן, מאכן די אידן אויס אין די
שמעט און שמעטלאך פון אוקראינע — 31,2 פראצענט אין די שמעט און
30,2 פראצענט אין די שמעטלאך. ווי מיר וועלן אבער זעהן שפעטער, ווען
מיר וועלן איבערגיין צום נאציאנאלן צוזאמענשמעל פון די שמעט, איז די
לאגע אין אוקראינע אין דער אמתן א סך גינציגער, ווי אין פוילן. אין אוקראינע
איז ניטא קיין איין נאציע, וואס זאל בילדן א מערהייט אין די שמעט. די באפעל-
קערונג פון די שמעט פון אוקראינע באשטייט מערסטנטילס פון דריי גלייכע
פעלקער-גרופעס: אידן, גרויסרוסן און אוקראינער.

אין בעסאראביע מאכן די אידן אויס 37,4 פראצענט אין די שמעט, און
אין די שמעטלאך מער פון א העלפט — 55,7.

מיר זעהען, אז דוקא אין די קאנטן, וואס פארמאגן א גרויסע פאבריקאציע
און וואס זייערע שמעט ציהען צו צו זיך א גרויסן פראצענט פון דער אידישער
קאנט-באפעלקערונג — דוקא אין די דאזיגע פראווינצן בילדן די אידן לגבי
דער אלגעמיינער באפעלקערונג א קלענערן פראצענט אין די שמעט. דאס דער-
קלערט זיך דערמיט, וואס אין די אינדוסטריעל אנטוויקלעטע קאנטן עמיגרירן אין
די שמעט גרויסע ניט-אידישע מאסן. און דעריבער קומט אויס, אז דוקא אין די
גובערניעס, וואו דער גרעסטער פראצענט אידן איז קאנצענטרירט אין די שמעט,
מאכן די אידן דאך אויס לגבי דער נאנצער באפעלקערונג א קלענערן פראצענט

אין די שטעט, ווי אין די גובערניעס, וואו ס'איז קאנצענטרירט א קלענערער פראצענט פון דער אידישער באפעלקערונג אין די שטעט.

אין ווארשעווער גובערניע וואוינען אין שטעט 81,49 פון אלע אידן פון דער גובערניע, — און דאך בילדן די אידן אין די שטעט נאר 33,9 פראצענט פון דער גאנצער שטאטישער באפעלקערונג; אין סעדלעצער גובערניע וואוינען אין די שטעט נאר 52,21 פראצענט פון אלע אידן פון דער גובערניע, זיי מאכן אבער אויס אין די שטעט 53,7 פראצענט פון דער גאנצער שטאטישער באפעלקערונג. דאס זעלבע זעהן מיר אין אוקראינע — אין וואלינער גובערניע, וואו נאר 30,13 פראצענט פון אלע אידן פון דער גובערניע וואוינען אין שטעט, מאכן די אידן אויס 51,0 פראצענט פון דער שטאטישער באפעלקערונג פון דער גובערניע, און אין כערסאנער גובערניע, וואו מער פון 70 פראצענט פון אלע אידן פון דער גובערניע וואוינען אין שטעט, מאכן די אידן אויס אין די שטעט נאר 30,5 פראצענט פון דער גאנצער שטאטישער באפעלקערונג.

פון די נאר וואס געבראכטע צוויי ביישפילן איז קלאר, וואס פאר א גרויסע ראלע ס'שפילט אין אידישן לעבן די אבסאלוטע קאנצענטראציע פון די אידישע מאסן. ווארום קאן דאך קיין צוויי מיינונגען ניט זיין וועגן דעם, וואסערע גובערניעס, צי ווארשעווער און כערסאנער אדער סעדלעצער און וואלינער, זיינען גינציגער פאר דער אנטוויקלונג פון דער אידישער גאציאנאלער קולטור, אין עלף (פון 25) גובערניעס פון תחום וואוינט מער פון א העלפט פון דער אידישער באפעלקערונג אין שטעט; אין זיבן גובערניעס וואוינט פון 40 ביז 50 פראצענט פון אלע אידן אין שטעט; אין פינף — פון 30 ביז 40 פראצענט פון אלע אידן; און נאר אין צוויי גובערניעס — קאוונער און פאדאלער — זיינען אין די שטעט קאנצענטרירט ווייניגער פון 30 פראצענט פון אלע אידן, און דער גרעסטער פראצענט פון דער אידישער באפעלקערונג פון די דאזיגע צוויי גובערניעס געפינט זיך אין די שטעטלאך.

בנוגע צו דער אלגעמיינער באפעלקערונג פון די שטעט איז די לאגע אוי: אין אכט גובערניעס מאכן די אידן אויס אן אבסאלוטע מערהייט, האבנדיג אין די שטעט מער פון א העלפט פון דער גאנצער שטאטישער באפעלקערונג — פון 50 ביז 60 פראצענט; אין זעקס גובערניעס האבן די אידן פון 40 ביז 50 פראצענט פון אלע שטאטישע איינוואוינער, און אין די דאזיגע זעקס גובערניעס בילדן די אידן א רעלאטיווע מערהייט, זייענדיג אין די שטעט שטארקער פון יעדע פון אלע איבעריגע גאציעס, וואס וואוינען אין

די דאזיגע גובערניעס; אין 7 גובערניעס מאכן די אידן אויס פון 30 ביז 40 פראצענט פון אלע שטאטישע איינוואוינער און אין די דאזיגע גובערניעס פארנעמען שוין די אידן דאס צווייטע ארט, אפטרעטנדיג דאס ערשטע ארט אן אנדער פאלק; זיי שמעלן אבער פאר אזא גרויסע צאליגע קראפט, אז מע מוז זיך מיט זיי שטארק רעכענען. און נאר אין 4 גובערניעס גיבן די אידן ווייניגער פון 30 פראצענט פון די שטאטישע איינוואוינער — די דאזיגע אלע פיר גובערניעס געפינען זיך אבער אין אוקראינע, וואו אין די שטעט געפינט זיך א גרויסער פראצענט גרויס־רוסן, און דאס אנשפארן זיך פון די אוקראינער אויף די סימפאטיעס פון די אידן איז אומפארמיירליך.

פראגעס.

1. וויפיל זיינען געווען אידן אין די 25 גובערניעס פון תחום פון 1897-טן יאר?
2. וואס פאר א פראצענט פון דער אלגעמיינער באפעלקערונג האבן אידן דעמאלט אויסגעמאכט?
3. וואס פאר א פראצענט פון אלע אידן פון תחום האט געוואוינט: אין די שטעט? אין די שטעטלאך? אין די דערפער?
4. וואס פאר א פראצענט האבן אידן אויס געמאכט אין 1897-טן לגבי דער גאנצער באפעלקערונג: אין די שטעט? אין די שטעטלאך? אין די דערפער?
5. וואס פאר א פראצענט פון אלע אידן פון תחום האט געוואוינט אין 1897-טן: אין ליטע און ווייס־רוסלאנד? אין פוילן? אין אוקראינע? אין בעסאראביע?
6. וואס פאר א פראצענט האבן אידן אויסגעמאכט לגבי דער גאנצער באפעלקערונג: אין ליטע און ווייס־רוסלאנד? אין פוילן? אין אוקראינע? אין בעסאראביע?
7. וואסערע סבות ווירקן אויף דער אבסאלוטער און רעלאטיווער צאל אידן אין דער אדער יענער גובערניע?
8. וואס פאר א פראצענט פון אלע אידן פון ליטע און ווייס־רוסלאנד וואוינט: אין שטעט? אין שטעטלאך? אין דערפער?
9. וואס פאר א פראצענט פון אלע אידן פון פוילן וואוינט: אין שטעט? אין שטעטלאך? אין דערפער?
10. וואס פאר א פראצענט פון אלע אידן פון אוקראינע וואוינט: אין שטעט? שטעטלאך? דערפער?

11. וואס פאר א פראצענט פון אלע אידן וואוינט אין שמעם: אין וואר-
שעווער גיבערניע? אין פיעטערקאווער גיבערניע?
12. וואסערע נאך גיבערניעס קאנצענטרירן אין זיך א גרויסן פראצענט
אידן?
13. אין וואסער א קאנט וואוינט דער גרעסטער פראצענט אידן אין דערפער?
14. אין וואסער א קאנט וואוינט דער קלענסטער פראצענט אידן אין
דערפער?
15. מיט וואס דערקלערן זיך די דאזיגע ערשיינונגען?
16. וואס פאר א פראצענט מאכן אידן אויס לגבי דער גאנצער באפעל-
קערונג אין ליטע און ווייסרוסלאנד: אין די שמעם? אין די שמעמלאך?
17. וואס פאר א פראצענט מאכן אידן אויס לגבי דער גאנצער באפעל-
קערונג אין פוילן: אין שמעם? אין שמעמלאך?
18. וואס פאר א פראצענט מאכן אידן אויס לגבי דער גאנצער באפעל-
קערונג אין אוקראינע: אין שמעם? אין שמעמלאך?
19. וואס פאר א ראלע שפילט די אבסאלוטע צאל אידן אין די שמעם?
20. אין וואסערע קאנטן איז די גינציגסטע לאגע פאר דער אידישער בא-
פעלקערונג אין די שמעם: צוליב דעם גרויסן פראצענט אידן? צוליב דער צע-
ברעקלייט פון די איבעריגע נאציאנאלע גרופעס?
21. פאלט צוזאמען די אבסאלוטע קאנצענטראציע פון די אידישע מאסן
מיט זייער רעלאטיווער צאל לגבי דער גאנצער באפעלקערונג?
22. וואסערע סכות ווירקן אין דעם פרט?
23. אין וויפיל גיבערניעס וואוינט אין שמעם פון דער גאנצער אידישער
באפעלקערונג: מער פון א העלפט? פון 40 ביז 50 פראצענט? פון 30 ביז
40 פראצענט?
24. אין וויפיל גיבערניעס מאכן די אידן אויס לגבי דער גאנצער בא-
פעלקערונג: אן אבסאלוטע מערהייט? א רעלאטיווע מערהייט? א באדייטנדיגע
מינדרהייט?